

zgodovinskih obdobjih in njihovih življenjskih usodah, iz katerih so vedno znova našli izhod iz še tako težkih okoliščin tudi zato, ker so s pasijonsko procesijo premišljevali in uprizarjali trpljenje našega Gospoda Jezusa Kristusa in njegovo življenjsko darovanje za odrešenje vseh ljudi.

Vprašujem se torej, kaj mi knjiga poleg neizbežnega, vsaj kratkega spomina na našo preteklost, morda še ponuja prav za današnji ali celo prihodnji čas? Kako za današnjo pastoralno prakso uporabiti to vsebinsko in sporočilno bogato knjigo? Kako to storiti enako uspešno 283 let potem, ko je, na tedanjemu času najbolj primeren način, to storil kapucinski pater Romuald z uprizarjanjem pasijona v duhovni blagor svojih tedanjih sodobnikov? Na to daje odgovor izkušnja tistih 84 evropskih mest, kjer potekajo podobne upodobitve kot je bila nazadnje leta 2009 v Škofji Loki in nam jo ta monografija na edinstven in monumentalen način predstavi.

Ljubljana, 26. aprila 2014

*dr. Peter Kvaternik
pastoralni teolog*

Monografija Škofjeloški pasijon 2009, ki jo je leta 2013 izdala Občina Škofja Loka, nedvomno že na prvi pogled predstavlja svojevrstni spomenik spomeniku oziroma natančneje živi mojstrovini državnega pomena, kot Škofjeloški pasijon statusno uradno opredeljuje slovenska spomeniškovarstvena zakonodaja. Rokopis Škofjeloški pasijon velja kot najstarejše dramsko besedilo v slovenskem jeziku. Nastal je v zgodnjem 18. stoletju izpod peresa kapucinskega patra Romualda, v času in okolju, kjer je imelo upodabljanje največje drame v človeški zgodovini že dolgo tradicijo. Petnajstih prizorov iz Kristusovega pasijona v fresko tehniki s konca 14. stoletja na fasadi romarske cerkve v Crngrobu v neposredni bližini Škofje Loke je le en izrazit primer. Seveda pa je Škofjeloški pasijon veliko več kot le niz (»živih«) slik, je namreč procesija pravih prizorov, ki jih v monografiji odlično predstavljajo nepogrešljive fotografije Zvoneta Pelka in Jureta Nastrana. Več deset računalniško združenih slik dramaturških prizorov bralcu ponujajo neizogiben miselni vstop v neposredno dogajanje na starih škofjeloških ulicah, ki niso zgolj scenografija uprizoritve, temveč izvirni historični oder obravnavane drame. To pa je tista komponenta, ki sta jo avtorja uspela likovno in pomensko prepričljivo ovekovečiti.

Kot poseben poklon in vrednost lahko štejemo tudi besedila, zlasti Igorja Grdine, ki je prispeval filozofsko antropološki esej o pasijonskih uprizarjanjih z naslovom Med svetlobo večnosti in barvami tradicij. Besedilo je avtor zasnoval kot duhovni uvod v pomen in bistvo Škofjeloškega pasijona, in sicer na način, ki bralca ne pušča ravnodušnega.

Ljubljana, 7. maja 2014

*Robert Peskar
umetnostni zgodovinar*